

Tekstiviestit

Kirjoita alkuun MIELIPIDE ja välilyönnin jälkeen enintään 151 merkin viesti. Lähetä numeroon 13530, hinta 1,10 euroa. Valitsemme julkaistavat mielipiteet. Palvelu toimii kaikkien yleisimpien operaattoreiden liittymissä. Numeroa voidaan käyttää Karjalaisen ja sen tytäromedioiden sekä näiden yhteistyökumppaneiden suoramarkkinointilähetyksissä. Jos numeroa ei saa käyttää, ota yhteyttä rekisterit@karjalainen.fi. Liitä mukaan nimi- ja osoitetiedot sekä matkapuhelinnumero. Osoitteettomia yhteydenottoja ei käsitellä.

Uusi suunta murroksesta?

Vetoa ja pitoa
Maija Halonen

Taannoisessa Pielisen Karjalan tulevaisuusfoorumissa työn ja aluepolitiikan murroksesta pohdittiin sadan vuoden globaaleista kaarista nykhetken paikallisiin esimerkeihin. Näkökulmien vaihtelevuus kertoo siitä, miten erityyppiset voimat muuttavat nykyistä elinympäristöämme.

Globaalisti merkittävimmät voimat näyttävät kytkeytyvän kestävydestä ja ympäristöhuolesta kumpuavaan megatrendiin ja sen liitännäisenä talousteknologiseen murrokseen.

Tulevaisuuden suuret linjat visioidaan pitkälti politiikan, markkinoiden ja väestön keskittymistä, vaikka ne vaikuttavat syvästi myös muiden alueiden kehityskulkuihin. Kansallisessa ja varsinkin sen ylittävässä viitekehyksessä metsäisten luonnonvarojen keskellä sijaitseva Pohjois-Karjala harvaan asuttuine kuntineen lukeutuu pitkälti näihin muihin alueisiin, joita periferioiksi kutsutaan.

Murrokset muuttavat toimintatapoja, elinkeinoja, arvoja ja politiikkaa. Uudistukset eivät kuitenkaan etene kaikkialla samalla tavoin. Periferioiden muutokset ovat kulkeneet tavanomaisemmin eri reittejä kuin keskuksissa.

Toisinaan murrosten vaikutukset ovat näkyneet periferiassa viimeisenä, joskus koskettaen vain tiettyjä elinkeinoja, välillä olleet vastakkaisia keskustun kehitykseen nähden tai sivuuttaneet kokonaan muutosten positiiviset vaikutukset.

Iduillaan olevan syklin reitti on aina arvoitus.

Asiantuntijoilla on verrattain yhtäläinen näkemys biotek-

Iduillaan olevan syklin reitti on aina arvoitus.

nologian ja uusiutuvien energiaratkaisujen keskeisyydestä tulevaisuuden kasvualoina ja strategisina kehittämiskohdeina.

Luonnonvarojen läheisyydessä sijaitsevalle elinkeinotoiminnalle uusi sykli näyttää luovan mahdollisuuksia, joita Pohjois-Karjalassa on tavoiteltu muun muassa bioenergiaan pohjaten. Myös aineettomien luontohyödykkeiden kulutuksen ennustetaan kasvavan elämys- ja hyvinvointimatkailun vanavedessä.

Samalla paineet luonnonvarojen suojeluun ja päästöjen vähentämiseen kasvavat.

Näillä on monen suuntaisia vaikutuksia pitkien etäisyyksien paikkakuntien elinkeinoille. Vaikka tulevaisuusfoorumissa kilometrit ja matkaetäisyydet edustivat erään näkemyksen mukaan ”vanhan maailman” aluerakennetta, kuvaavat ne myös nykypäivää ja tulevaisuutta luonnonvaroista ammentavilla alueilla.

Prosessoidut luonnonvarat tai aidon luonnon läheisyyteen kaipaavat matkailijat harvemmin kulkevat ”uuden maailman” mukaisia binäärikanavia myöten.

Parhaimmillaan murros luo pito- ja veto-mahdollisuuksia, mutta työntövoimiltakaan tuskin välttyään.

Käynnissä oleva ympäristöteknologiaan perustuva murros mahdollistaa erityyppisiä vaihtoehtoja Pohjois-Karjalan kaltaisille alueille, joissa kehitys etenee taantuvien rakenteiden, uudistuvien toimijoiden sekä markkinoiden ja aluepoliittisten suunnanmuutosten ristipaineessa.

Kysymys kuuluu, miten kääntää tämä murros eduksi myös periferiassa. Parhaimmillaan murros luo pito- ja vetomahdollisuuksia, mutta työntövoimiltakaan tuskin välttyään.

- maija.halonen@uef.fi
- Kirjoittaja on Karjalan tutkimuslaitoksen sekä historia- ja maantieteiden laitoksen (UEF) tutkijatohtori Koneen Säätiön rahoittamassa Kuudes sykli periferiassa-hankkeessa #rohkeatekijä